

Svensk Förening för Vårdhygien

SFVH

HITÅT* 2011-2015

*Hygien i Tandvården: Åtgärder och Tankar

Arbetsgruppen:

Inger Spencer

Mikael Zimmerman

Ann-Christine Larsson Bolle

Daniel Rulli

Hans Sjöberg

Peter Lundholm

Svensk Förening för Vårdhygien

SFVH

Kanylfrågan 2005-2015

Kanylhylshållare: 1980 talet

”Stick är ingen bisak” - arbetsmiljöverket 1990 talet

AFS 2005:1 Kanylhylsan får inte sättas tillbaka

2010/32/EU – införs 2013

Hitåt revideras 2015

Svensk Förening för Vårdhygien

Hitåt rapporten I

- Projektgruppen HITÅT har avslutats och publiceras på hemsidan (ISBN 978-91-979918-0-3). HITÅT projektet avsåg att
 - Tillgodose behovet av samsyn i tandvården kring hantering av injektionskanyler.
 - Skapa konsensusuttalande om hantering av injektionskanyler med medverkande från: offentlig och privat tandvård, tillverkare av dentalprodukter, återförsäljare och myndigheter.
 - Utvärdering av, på marknaden förekommande, produkter.
 - Få ökat fokus på denna problematik ute på klinikerna.
 - Identifiera vårdgivarens/arbetsgivarens ansvar.

Svensk Förening för Vårdhygien

2015: Inte bara kanylskyddet

Hygien i Tandvården: Åtgärder och Tankar

Revision 2015

Från Arbetsmiljöverket*:

www.av.se

- Arbetsmiljöverkets nya ändringsföreskrifter AFS 2012:7
- Direktiv 2010/32/EU
- EU-direktiv om förebyggande av stick-och skärskador inom hälso-och sjukvården.
- Ramavtal som ingåtts av arbetsmarknadens parter.
- Nationellt genomfört senast 11 maj 2013.
- Minimidirektiv.

ARBETSMILJÖ
VERKET

0 produkter (0,00 kr) | Logga in

Sök...

FÖR DIG SOM ÄR...

FRÅGOR OCH SVAR

INSPEKTION

KONTAKTA OSS

OM OSS

PRESSRUM

Arbetsmiljöarbete, SAM

Föreskrifter, AFS

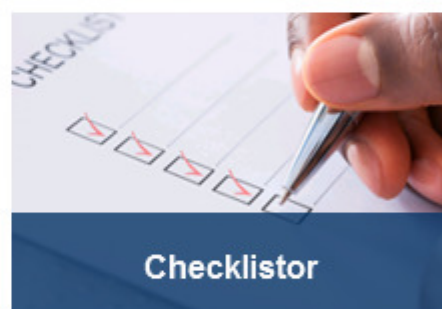
Teman

Arbetsmiljökunskap

Publikationer

Checklistor

Statistik

ARBETSSKADA asbest
bygg Utstationering GMM minderåriga
krossverk medicinska kontroller

Självbetjäning

Aktuellt

2015-04-14 | **NYHET** | **Ändrade regler om allvarliga kemikalieolyckor**
Den 1 juni 2015 upphör föreskrifterna om förebyggande av allvarliga kemikalieolyckor, AFS 2005:19 att gälla. Nytt direktiv börjar gälla 1 juni.

2015-04-13 | **NYHET** | **Ökat anslag i vårpropositionen**
I ett pressmeddelande från regeringen informeras om ett höjt anslag till Arbetsmiljöverket i den kommande vårpropositionen.

AFS 2012:7

11 maj 2013

- Syftet med de nya reglerna
- **Utgångspunkt:** *Ingen ska behöva riskera att smittas av en allvarlig sjukdom i sitt arbete.*
- **Vi vill förebygga detta genom:**
 - Skärpta hygienkrav
 - Skärpta krav på utbildning
 - Åtgärder för minska antalet stick-och skärskador.

Utrustning, vassa föremål

8 a § Om riskbedömningen i verksamheter som omfattas av 22 och 24 §§ visar risk för stick- eller skärskador ska vassa föremål som är avsedda att användas på människor eller djur och som kan komma i kontakt med kroppsvätskor vara försedda med en **fungerande integrerad säkerhetsfunktion**. Syftet är att minska risken för stick-och skärskador på användaren. Detta gäller om produkter med fungerande integrerade säkerhetsfunktioner finns framtagna för ändamålet och är tillgängliga på marknaden.

Kunskaper och utbildning

14 § Arbetsgivaren ska se till att den som leder arbetet och alla arbetstagare som kan komma att utsättas för mikrobiologiska arbetsmiljörisker har lämplig utbildning och tillräckliga kunskaper om de biologiska agens som förekommer i verksamheten.

Ny och tillfällig personal ska få introduktionsutbildning när de börjar sitt arbete.

Utbildningen och kunskaperna ska uppdateras vid behov.

Utbildningen ska ge kunskaper om

- god hygienisk arbetsmiljöpraxis*,
- rutiner som ska finnas enligt 16 §,
- hur man hanterar vassa föremål och kontaminerat material, även som avfall,
- hur man använder säkra produkter för att skydda sig mot stick- och skärskador,
- betydelsen av vaccinationer och
- hur man minskar risken för smitta om en oönskad händelse har inträffat.

*22 § God hygienisk arbetsmiljöpraxis

22 § God hygienisk arbetsmiljöpraxis

- 22 § God hygienisk arbetsmiljöpraxis ska tillämpas vid vård- och omvårdnadsarbete och i verksamheter där man kan komma i kontakt med **blod och andra kroppsvätskor** från människor. God hygienisk arbetsmiljöpraxis gäller också i verksamheter inom djurens hälso- och sjukvård. God hygienisk arbetsmiljöpraxis innebär att
- iaktta renlighet och *god ordning*,
- undvika ringar, armband, löst hängande hår och annat som kan försvåra god hygien och bidra till smittspridning,
- använda handskar vid risk för kontakt med kroppsvätskor,

22 § God hygienisk arbetsmiljöpraxis

- använda skyddskläder vid vård- och omvårdnadsarbete i nära kontakt med personer och i nära kontakt med djur vid verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård,
- vid behov använda visir eller motsvarande vid risk för stänk av kroppsvätskor,
- använda andningsskydd vid risk för allvarlig luftburen smitta,
- ta hand om spill på ett säkert sätt och vid behov desinfektera kontaminerat område
- desinfektera händerna före rent och efter orent arbete samt efter att ha använt handskar

Temasidans startsida

Aktuellt

Ansvar

Risker

Förebygg

Arbetsmiljöer

» Arbete med djur, djurprodukter

» Arbete med människor

» Arbete med livsmedel

» Arbete med odling

» Arbete med renhållning,
rengöring och sanering

» Laboratoriearbete

» Arbete med trä, träprodukter

» Övrigt arbete

» Kriminalvård

» Tvätterier

» Laboratorier

» Lantbruk

» Utomhusarbete

Förebyggande av stick och skärskador inom tandvården

Arbetsmiljöverket har beslutat om nya regler om hur man ska förebygga stick- och skärskador i arbetet. Reglerna gäller verksamheter där man kan komma i kontakt med blod och andra kroppsvätskor från människor och djur, med undantag av slakteri- och livsmedelsbranschen. De nya reglerna började gälla den 1 maj 2013. Tandvården är ett exempel på verksamhet som omfattas av de nya reglerna.

Vassa föremål med integrerad säkerhetsfunktion

En av förändringarna är att vassa föremål som är avsedda att användas på människor eller djur ska vara försedda med en fungerande integrerad säkerhetsfunktion. Med integrerad säkerhetsfunktion menas att säkerhetsfunktionen sitter ihop med det vassa föremålet. Säkerhetsfunktionen ska vara konstruerad på ett sådant sätt att man inte riskerar att komma i kontakt med den stickande eller skärande delen efter användning. Man ska inte heller behöva använda andra föremål för att aktivera säkerhetsfunktionen.

Mikrobiologiska arbetsmiljörisker

Föreskrifterna (AFS 2005:1) innehåller regler som gäller för alla verksamheter där det kan finnas mikrobiologiska arbetsmiljörisker.

» [Läs mer mikrobiologiska arbetsmiljörisker](#)

God hygienisk arbetsmiljöpraxis

Här har vi samlat information om god hygienisk arbetsmiljöpraxis.

» [Läs mer](#)

8 a § ...”vassa föremål som är avsedda att användas på människor eller djur och som kan komma i kontakt med kroppsvätskor vara försedda med en fungerande integrerad säkerhetsfunktion.”...

8 a § ...”vassa föremål som är avsedda att användas på människor eller djur och som kan komma i kontakt med kroppsvätskor vara försedda med en **fungerande integrerad säkerhetsfunktion.**” ...

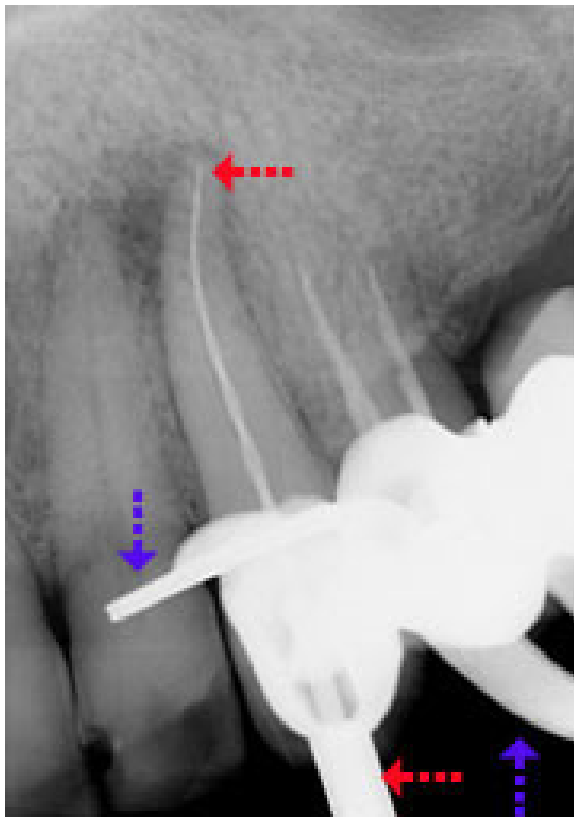
8 a § ...”vassa föremål som är avsedda att användas på människor eller djur och som kan komma i kontakt med kroppsvätskor vara försedda med en **fungerande integrerad säkerhetsfunktion.**” ...

8 a § ...”vassa föremål som är avsedda att användas på människor eller djur och som kan komma i kontakt med kroppsvätskor vara försedda med en **fungerande integrerad säkerhetsfunktion.**” ...

8 a § ...”vassa föremål som är avsedda att användas på människor eller djur och som kan komma i kontakt med kroppsvätskor vara försedda med en **fungerande integrerad säkerhetsfunktion.**” ...

8 a § ...”vassa föremål som är avsedda att användas på människor eller djur och som kan komma i kontakt med kroppsvätskor vara försedda med en **fungerande integrerad säkerhetsfunktion.**” ...

Hitåt: AG revision

- Kanylerna kvarstår som ett problem
- Instrumenthantering och flöde
- Dubbeländade instrument
- Vassa instrument med invasiv potential
 - Matrisband
 - Skalpell
 - Borr
 - Rotkanalsfilare

Hitåt: AG fortsatta arbete

- Enkät till tandvårssverige
 - Praktikertjänsttandläkare
 - Landsting och tandvårdskedjorna
- Riskhantering och riskbedömning
 - Instrumenthantering
 - Kanylhantering
- Beslutsstöd
 - Ej rekommendera specifika produkter
 - Ge stöd till riskanalys, införande och uppföljning

Enkäterna

- God kännedom om regelverket kring kanylhantering. Mindre kännedom kring övriga stickrisker.
- Stor variation i följsamheten till regelverket och hur man löser de praktiska problemen på mindre och större klinikerna
- Många är i implementeringsfas med kort uppföljningstid, ofta under 1 år
- Majoriteten anser att det är viktigt att minimera stick och skärskador.

Utbildning av personalen

De nya reglerna ställer också krav på att personalen ska få utbildning i hur man ska använda de säkra produkterna, t. ex vassa föremål med en integrerad säkerhetsfunktion. Det räcker alltså inte bara med att köpa in de säkra produkterna, utan personalen måste få utbildning i hur produkterna fungerar och hur de ska hanteras. Personalen ska även få utbildning i hur det stickande/skärande avfallet ska hanteras. Utbildningen ska även omfatta hur man ska arbeta på ett hygieniskt sätt för att undvika att riskera smittas i sitt arbete. Detta kallas att arbeta enligt god hygienisk arbetsmiljöpraxis.

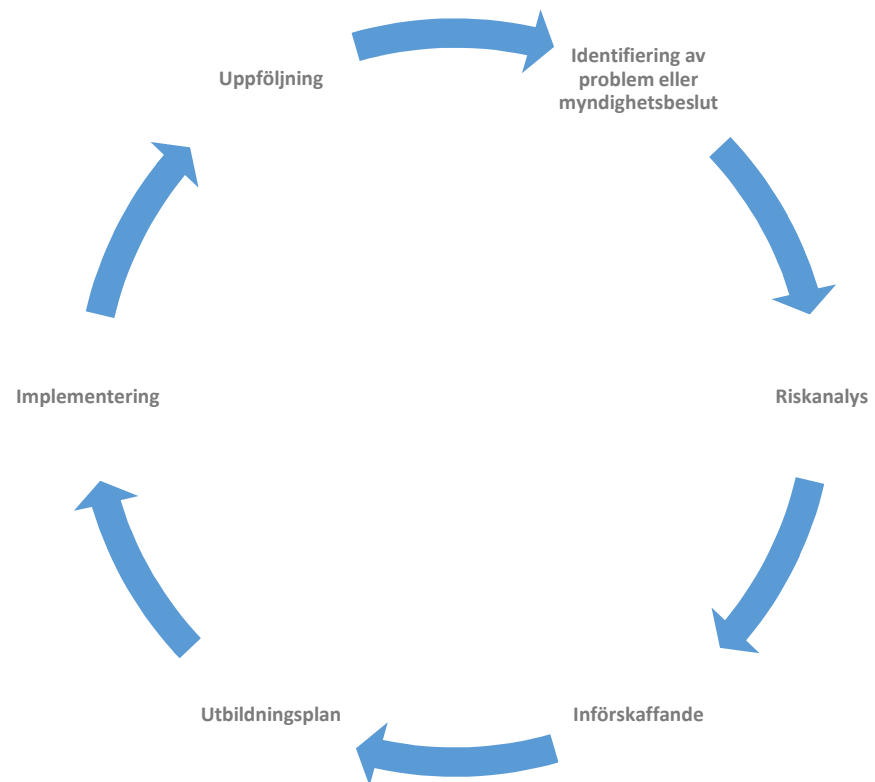
Sätt att ytterligare reducera riskerna för stick- och skärskador:

- Säkra fil-, borr-, och bricksystem.
- Standardiserade system (borr, handinstrument, rotkassett, kirurgikassett, ...).
- Spetsnycklar till ultraljudsspetsar.
- Kassera gamla/slitna instrument.
- Övergå till engångsprodukter i den mån det är försvarbart.
- Övergå till automatiserade processer där det är möjligt.
- Kvaliteten på, samt rätt typ av, handskar.
- Planering och metodik inför behandling.
- Logistik (placering av behållaren för vassa föremål, ...).

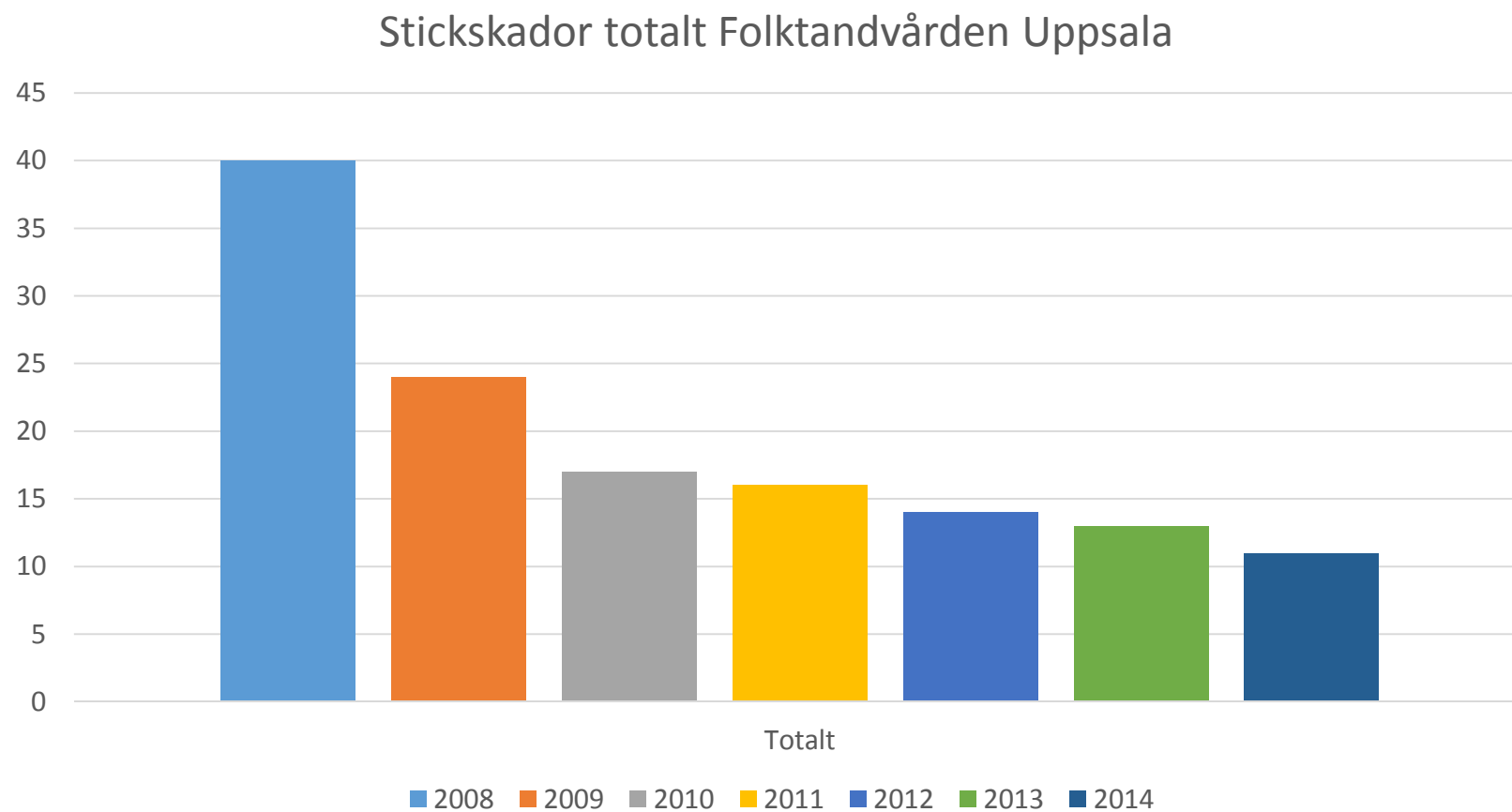
Fortsatt arbete i AG inför det reviderade dokumentet.

- Identifiera metoder för riskhantering och riskanalys
- Identifiera områden där tandvården har goda möjligheter att minska risken för stick och skärskador i enlighet med AFS 2012:7
- Implementeringfrågor

Riskbedömning

Stickuskador, statistik

Svensk Förening för Vårdhygien

Tack för uppmärksamheten